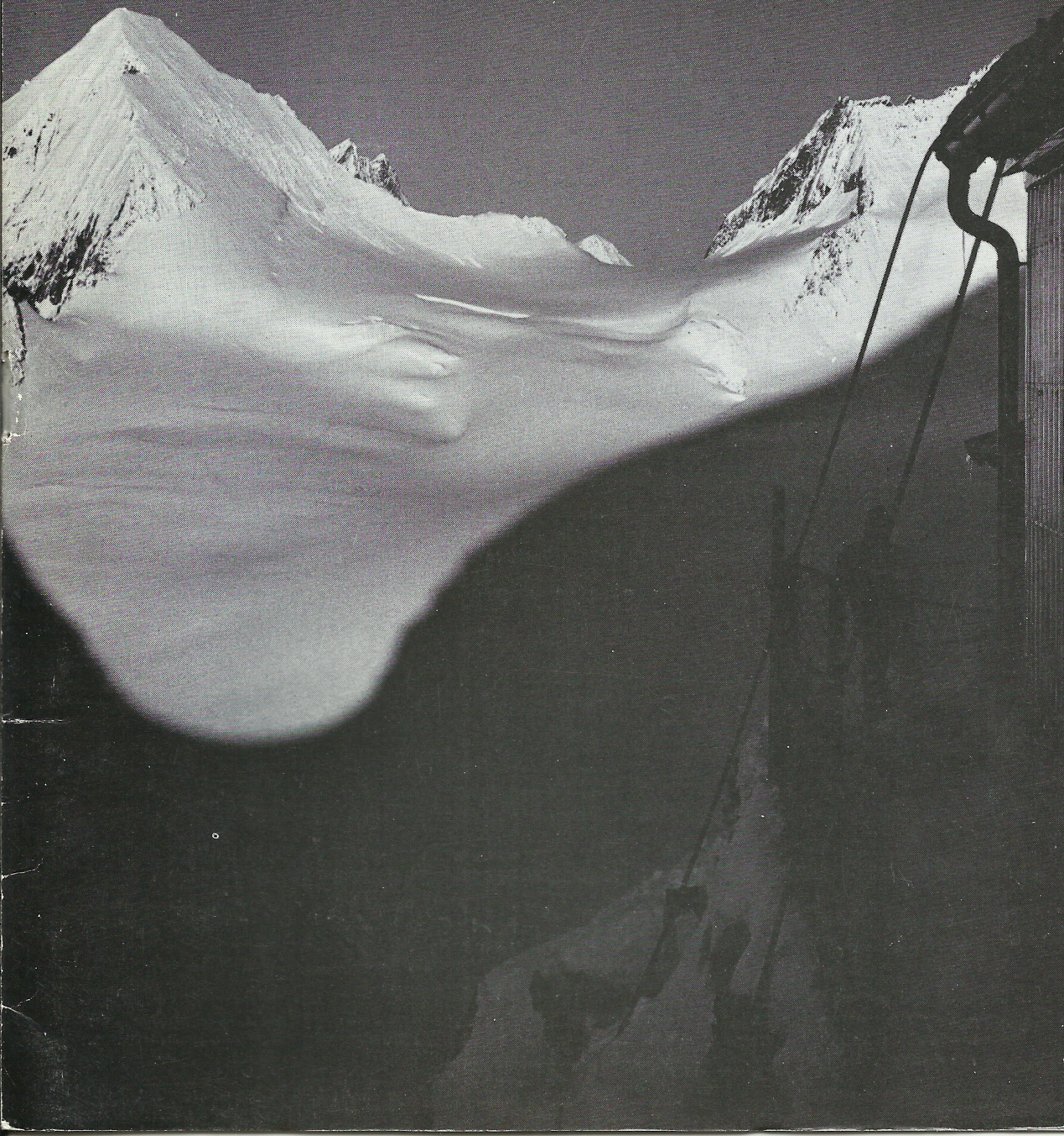
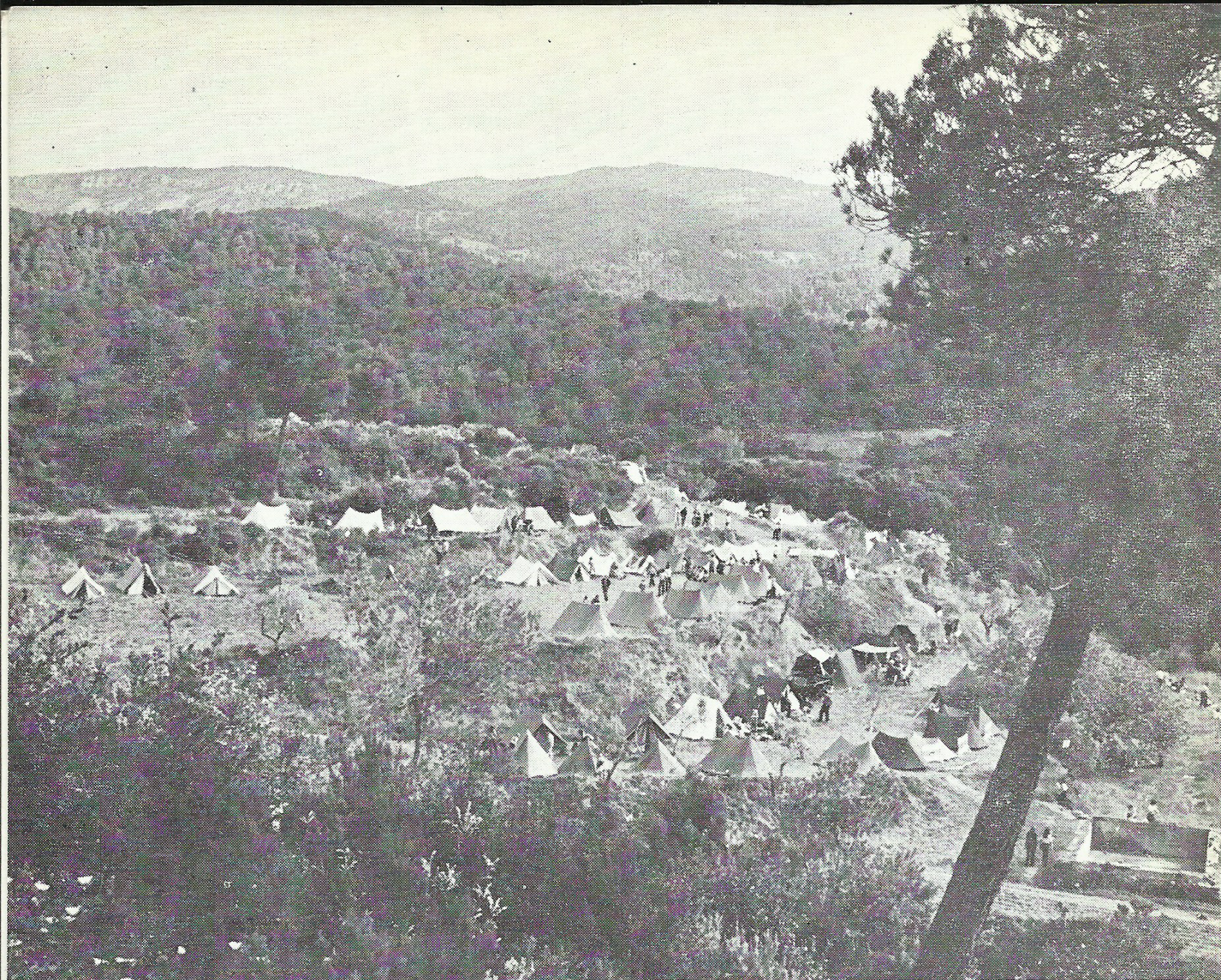

CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

Circular per als socis - N.º 150

Abril - Juny 1973

XI Campament Infantil de Catalunya celebrat a El Guitart. Detall tendes
Clixé: Josep M.ª Soler.

SUMARI:

DESPRÉS DEL XI CAMPAMENT INFANTIL DE CATALUNYA.

PICS D'EUROPA, per Josep Llenas i Pujol.

CONTRIBUCIÓ A LA CONEIXENÇA DE LA FAUNA DELS QUILÒPODS DE CATALUNYA, per Antoni Serra i Sorribes.

AROMES I DOLÇORS DE SANT PONÇ, per Ramon Cabeza i Sabater.

NECROLÒGICA: Valentí Esteve i Planell.

BIBLIOTECA: Relació de llibres entrats. Col·lecció de «Goigs» de Catalunya Comentarís.

CRÒNICA: Actes i conferències. - Altres notícies.

XI CAMPAMENT INFANTIL DE CATALUNYA
XLII DIADA DE GERMANOR.

XII MARXA EXCURSIONISTA DE REGULARITAT «TROFEU MANUEL CLOSA»

37.ª MARXA EXCURSIONISTA DE REGULARITAT DE CATALUNYA.

SECCIÓ D'ALTA MUNTANYA: Festa de Sant Bernat de Menthon.

SECCIÓ D'INVESTIGACIONS SUBTERRÀNIES (S.I.S.): II Curset de Topografia Subterrània. - Seminari de Bioespeleologia. - Setmana Santa 1973: Exploració al Graller Gran del Corralot. - Altres notícies.

EXCURSIONS REALITZADES.

GRAVATS (interior): Torre del «Hoyo Pequeño» i «Canal del Asotín», des de «Collado Jermoso». Clixé: Josep Llenas - Quilòpods: Gràfic de «Lithobius forficatus», femella.

PORTADA:

GLACIER OBERAAR I EL PAS DEL GÄLMILÜCKE DES DE LA CABANA OBERAARJOCH, A 3.250 M., EN L'OBERLAND BERNÉS, A SUÏSSA, UNA DE LES REGIONS D'ESQUÍ DE MUNTANYA MÉS FAMOSES DELS ALPS.

FOTO: J. FABRÉS I AMORÓS

Adherit a la
F. C. M.
i
F. C. E.

Circular per als socis n.º 150

ABRIL - JUNY DEL 1973

CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

Després del XI Campament Infantil de Catalunya

La Secció Infantil del Centre, ha portat a les seves espatlles el pes de l'organització del XI Campament Infantil de Catalunya.

La feina era intrincada i molt engrescadora alhora. Dificultosa perquè el que és bo pels infants no sempre ho és per als adults; apassionada i enardidora, ja que això suposava fer un servei a tots els nens del nostre país.

Aquesta responsabilitat ens esperonava a fer les coses ben fetes, ben pensades i de cap manera podíem deixar d'ésser fidels als infants de Catalunya.

Volíem per sobre de tot que el nen gaudís i es trobés bé entre nosaltres, que pogués expressar-se lliurement i que descobrís la nostra muntanya i que aprengués a estimar-la.

No sabem si ho vam aconseguir de ple, tan sols sabem que aquell dia El Guitart era molt difícil no sentir-se un infant més; es respirava massa joia, per quedar-nos observant, calia jugar i fruit amb ells. La mainada s'aboca de ple a tots els jocs, a totes les activitats, demostrant-nos als adults aquest esperit de col·laboració que, tan sols ells tenen i a nosaltres algunes vegades ens manca.

Va ésser un dia complet, sense temps d'avorrir-nos; l'assistència de gairebé tres-cents infants sorprengué a l'equip organitzador, però no els desanimà, sabien que tot podria sortir bé, doncs tots els membres del Centre ajudaren i, certament de feina n'hi hagué per a tothom.

Voldríem que aquesta experiència donés ànims «als més grans» a mirar al nen tal i com és, respectant la seva manera de ser, ajudant-lo i posant-se al seu servei. Podeu creure que val la pena estar ben a prop dels infants.

Ells són la nostra esperança i en definitiva els continuadors de la nostra vida. Convé i és necessari que puguin emmirallar-se en un vidre net i clar.

PICS D'EUROPA

*A la memòria de l'amic Manuel Closa (a c. s.),
bon trescadador dels camins de muntanya.*

El nostre desig de petjar els Pics d'Europa, ja ve de molts anys. Era l'any 1935 en la nostra juvenesa quan glatiem per conèixer aquests Pics. Trencacolls de la vida ens impediren realitzar aleshores aquest somni. Però, en aquest món tot arriba.

Quatre amics, en Salvador Martí, en Manuel Closa (a.c.s.), en Jaume Altimira i el que signa, ja entrats a la maduresa, vam decidir fer la marxa, com el pelegrí que compleix una promesa, de visitar els magnífics, podem dir-ho ara, Pics d'Europa.

Des de l'avió, com aquell qui munta una catifa màgica, tenim una ràpida visió entre el boiram flonjós, del nostre viatge de Barcelona a Bilbao.

Breu visita a la capital basca: alts forns i Santurce i seguidament marxem cap a Santander. Una pluja torrencial que aquells dies senyoreja les costes cantàbriques, ens priva gaudir del paisatge.

Arriendas, Cangas de Onís i Covadonga, són fites al nostre pas que ràpidament hem de deixar amb nostàlgia, per la manca de temps.

Covadonga es mereix una perllongada visita per la seva història i llegenda.

La nostra primera jornada de muntanya comença justament a Covadonga. D'allí marxem cap al refugi de Vega Redonda, amb pluja abundant a l'esquena. Passem pels llacs d'Enol i Encina. El refugi és propietat del Club Peñalara i el seu guarda és el pastor Ramis, que té les seves ovelles i cabana per aquells encontorns. Concertem els seus serveis perquè ens faci de guia per pujar cap a la Peña Santa d'Enol, traspasar després per Vega Huerta a Posada de Valdeón. El trajecte fins a la Horcada de Santa María el fem sense dificultat, car ens acompanya Ramis, coneixedor de la regió. El nostre calvari comença després d'acomiar-nos del pastor i sols, enmig d'aquella immensitat i amb aquells sots enormes que talment semblen cràters i que tenim necessitat de baixar i pujar per parets gairebé verticals. Finalment podem fixar la nostra orientació per la vertical paret de la Peña Santa de Castilla. I també patim la mateixa equivocació que altres muntanyencs, de

no trobar el refugi de Vega Huerta. Aquest refugi es troba situat al darrera d'un montitjol de pedra que n'obstaculitza la visió si es ve de les Penyes Santes. Seguim la nostra ruta i ens surt al pas la cabana de Carbanal. És massa tard per retrocedir i correm el risc d'haver de dormir al ras. Ràpidament decidim traslladar-nos a la Vall de los Mesones que porta les aigües a Caín. Ja ha caigut la fosca i pernoctem a les cabanes, on ens acullen hospitalàriament els pastors que guarden el bestiar d'aquells paratges; ens obsequien amb riquíssima llet. Més que el quotidià fenòmen del despuntar el nou dia, ens despertà el fred. Per bruscs camins arribem al poble de Caín (allí preguntem el perquè d'aital nom, de si té relació amb el personatge bíblic o si existeix alguna llegenda que el justifiqui i la resposta és negativa, no coneixen el seu significat). Ens acompanya un nét d'en Cainejo, l'heroi del Naranjo de Bulnes, primer escalador que aconseguí, el 4 d'agost del 1904 aquest gegantí monòlit, estimulat pel premi que havia ofert Don Pedro Pidal, Marquès de Villaviciosa, gran entusiasta dels Pics d'Europa. Fem la coneixença de la filla d'en Cainejo, la qual ens ofereix la seva casa. No podem acceptar el seu convit, tota vegada que la nostra intenció, és la d'arribar a Posada de Valdeón aquell mateix dia, per continuar el nostre pla d'excursió, que no ens concedeix ni un dia de descans.

Aigües amunt del Cares, fins a Posada de Valdeón. La boira no ens abandona i, així com el dia anterior no la veiérem, avui ens obstaculitza la visió dels cims més propers. A mitja tarda arribem a Posada i comprenem la tranquil·litat del poble. La nostra il·lusió és la de poder copiar per mitjà del cel·luloide, els primers termes amb els seus fons, que la ditxosa boira ens priva de veure.

Hostatjats a la fonda d'en Daniel Abascal, on sopem i ens plau fer constar el nostre agraïment per l'abundància i atenció amb què ens tracten.

Posada de Valdeón és un pintoresc poble de l'extrem nord de la Província de Lleó. La seva visita és obligada i nosaltres que persegüim de la naturalesa, encara que sigui pueril repetir-ho, segurament pel sentit material que durant la resta de l'any ens obliga el nostre pa de cada dia; la vida contemplativa del paisatge i també, cal dir-ho, que durant els anys del nostre pelegrinatge pel Pirineu, no havíem vist una cosa igual. Això que contemplem, té la seva pròpia cara. Les crestes i propers cims que serveixen de fons a les constants vistes que se'ns ofereixen, exasperen la nostra sen-

sibilitat, amb exclamacions d'entusiasme. L'hora matinal amb les seves revolucions de llum i color en augment, ens exciten a la reproducció, si és possible, de tanta bellesa. Els cims envoltats per la fragilitat de la boirina que la potència del sol fa desaparèixer i les nostres cambres fotogràfiques intenten captar amb rapidesa, amb els seus variats primers termes: el balcó de fusta, la carreta de fenc, arrossegada pels calmosos bous o el campanar de l'església, arrodoneixen un conjunt ple de poesia.

Les nostres mirades es dirigeixen al proper objectiu, al massís central amb la seva màxima altitud, el Llambrión de 2.630 m. mentre ens dirigim a Santa Marina de Valdeón, a la recerca d'en Francesc Casado, guia i guarda del refugi de Collado Jermoso, el qual ens ha d'acompanyar. Amb el guia enfilem per les vertents de Santa Marina cap a l'Est i de nou entrem a la regió on la boira té el seu feu i ens priva de contemplar l'espectacle, segons diu en Francesc, meravellós. Fins a la boca de la canal del Asotín, no deixem per sota nostre les fibres volàtils que empeses pel vent van desapareixent a certa altura. Entrem en el regne de la solitud. En arribar als cinc collets, en caure la tarda, l'espectacle és de somni. Com inspiraria a les mans mestres de molts pintors! La llum divinitzada, fantasia d'or, jugant amb la boira que es desfà en ales del vent. Veiem l'immens escenari a contrallum i el nostre esperit s'eleva cap el regne de la fantasia. El camí es va estrenyent i hem de refer-nos del nostre èxtasi. Sota nostre enormes precipicis, ens fan mantenir vigilants, ja que qualsevol descuit, podria produir-nos un disgust.

Immergits en aquest espectacle únic, arribem al refugi de situació admirable, propietat de la Federació Espanyola de Muntanyisme.

Veiem amb tota la seva gallardia les torres de Frieroy més lluny, a ponent la Penya Santa de Castella, que ara sabem distingir, amb tot el seu massís occidental que té als seus peus un mar de boira que mandreja per tota la Vall de Valdeón.

Les set del matí era l'hora calculada prèviament per la sortida del nou dia, cap el cim més alt de tot el sistema dels Pics d'Euroopa: El Llambrión. Però, el nostre guia Francesc, ha de cridar-nos repetidament, que Déu sap quan els nostres fràgils cossos s'hagueren després dels braços de Morfeo.

La sortida del refugi, es fa amb dues hores de retard. Les meves cames, més fràgils que les dels meus companys continuen ren-

dides i determino no acompanyar-los en l'ascensió. D'aquesta manera, quan aquesta tarda retornem tots junts a Posada estaré en més bones condicions de caminar. Em situo en un bon lloc per intentar de seguir, sense perdre detall, la pujada que els meus amics emprenen. Francesc m'indica la ruta que seguiran. I ja tot sol enmig d'aquell silenci, truncat només per les pedres que cauen al pas dels meus amics, se m'acut de quina manera la sensibilitat dels poetes s'hauria vist enriquida amb la visió d'aquestes catedrals rupestres i infinites, que amb els seus alterosos cims, estan molt més propers a Déu?

Una vegada efectuada l'ascensió al Llambrión, descendim per la recta canal propera al refugi i ens dirigim a Corbiñanes, sempre acompanyats d'En Francesc, el qual ens diu que seguim rutes de Pelayo. Prop de Corbiñanes, existeix el Santuari de Corona, que segons conta la llegenda, és on fou coronat el cabdill d'Astúries. Arribem a Posada de Valdeón, ja a nit closa.

El dia següent, és el de la festivitat de la Mare de Déu d'agost i en els pobles muntanyencs es celebra amb esplendor. Molt poques vegades durant l'any es vesteixen els habitants les seves millors gales. Durant el dia i en el trajecte de Posada de Valdeón, seguint el curs del riu Cares, trobem als veïns de la vall, abillats els de més edat, amb els seus típics trajos lleonesos, que es dirigeixen a Posada a oir el solemne ofici en honor de la Verge.

Per a nosaltres resulta un alegre espectacle veure a tota aquesta gent, de festa. Ni grans ni xics deixen de correspondre a la nostra salutació i alegres i fervorosos van cap a la casa de Déu.

Seguim el riu Cares, que té bona part del seu recorregut, per uns pregons tallats verticals, que ratllen els 1.000 m., per un camí construït per la Companyia d'electricitat, que aprofita el desnivell per produir energia en una central a Camarmeña.

Deixem enrera les nostres estimades muntanyes i diem adéu als Pics d'Europa per reintegrar-nos a les nostres llars.

Josep LLENAS i PUJOL

Agost del 1951

On i quan creixen desmesuradament les ciutats i es despobla el camp, és que alguna cosa funciona malament. Perquè la missió principal de tot centre director és, com fan el cervell i el cor, retornar als membres, millorada, la vida que aquests els envien.

Contribució a la coneixença de la fauna dels Quilòpods de Catalunya

Material: 2 femelles.

Localitat: Can Torres, Sant Llorenç del Munt.

Data: 20 de maig de 1973.

Leg.: Toni Serra.

Det.: Toni Serra.

Lithobius forficatus sp. (Linné 1758).

Llargada de 18 a 32 mm. Amplada de 2'80 a 4 mm.

Coloració roja marronosa en els tergits, més clara en el cap i groguenca a les potes.

Cos de costats paral·lels, sense estrangulacions darrera el cap.

Cap ordinàriament una mica més llarg que ample, gairebe cor-diforme. Solc frontal ben marcat al mig i més suau als costats. An-tenes relativament curtes, formades de 39 a 43 artells. Camps oce-lars molt aparents a les zones terminals del solc frontal, consti-tuïts per un gran nombre d'ocells.

Coxosternum forcipular poc prominent, de vora rostral recti-línia, dividida per una ranura bastant profunda i armada de 6+6 petites dents còniques. Es d'assenyalar la manca de les 1+1 espines que descriu Brolemann, que es trobarien darrera de les dues últi-mes dents de cada costat.

Reforços marginals dels tergits 1 i 3 sencers a la vora caudal. Tergits 9, 11 i 13 amb prolongacions sublaterals, acabades en pun-xa o una mica més arrodonides. Poros coxals de forma variable, ovalats o bé arrodonits, en nombre de 6, disposats en un sol rengle a la coxa de les P.15, P.14, P.13 i P.12.

Espinulació de les potes:

p		C	tr	P	F	T		C	tr	P	F	T
1 =	V:	—	—	—mp	amp	am—	D:	—	—	—mp	a—p	a—
2 =		—	—	—mp	amp	am—		—	—	amp	a—p	a—p
3 =		—	—	—mp	amp	am—		—	—	amp	a—p	a—p
4 =		—	—	—mp	amp	am—		—	—	amp	a—p	a—p
5 =		—	—	—mp	amp	am—		—	—	amp	a—p	a—p
6 =		—	—	—mp	amp	am—		—	—	amp	a—p	a—p
7 =		—	—	—mp	amp	am—		—	—	amp	a—p	a—p
8 =		—	—	—mp	amp	am—		—	—	amp	a—p	a—p
9 =		—	—	—mp	amp	am—		—	—	amp	a—p	a—p
10 =		—	—	amp	amp	am—		—	—	amp	a—p	a—p
11 =		—	—	amp	amp	am—		—	—	amp	a—p	a—p
12 =		—	—	amp	amp	am—		a	—	amp	—p	a—p
13 =		—	m	amp	amp	am—		a	—	amp	—p	—p
14 =		—	m	amp	amp	am—		a	—	amp	—p	—p
15 =		—	m	amp	amp	am—		a	—	amp	—p	—

La fórmula de Ribaut és:

	aF	mF	pF		aT	mT	pT
V =	15	15	15	=====	15/14	15	0
D =	11	0	15	=====	12/13	0	14

Manquen les espines coxolaterals a les P.15, que tenen l'ungla apical simple. Mascle sense estructures sexuals particulars a les P.15.

Apèndixs genitals de la femella armats de 2+2 esperons i d'una ungla curta i ampla a cada costat.

És un Quilòpod molt freqüent a la nostra regió, exceptuant les altes muntanyes.

Antoni SERRA i SORRIBES
Laboratori de Bioespeleologia
S. I. S.

BIBLIOGRAFIA

- Brolemann (H.W.) 1930. Elements d'une faune des Myriapodes de France. Chilopodes. Paris. 1970.
- Demange (J-M). 1962. Contribution á la connaissance de la faune cavernicole de l'Espagne (Myriapodes, Chilopodes: Lithobioidea). Speleon. Tomo 9. Oviedo.

Lithobius forficatus, femella.

Fig. 1. — Cap i primers tergits, cara dorsal.

s, solc frontal
 o, camp ocelar
 a, antenes
 f, forcípules
 T.1, primer tergít pedífer

Fig. 2. — Coxosternum forcipular, cara ventral.

z, còndil articular coxofemoral
 f, forcípules
 b, bora rostral
 d, dents

Fig. 3. — Apèndixs genitals femenins de l'extremitat posterior del cos, cara ventral.

S.15, esclèrit del segment 15
 Eg, esternit genital
 c, coxa P.15
 tr, trocànter P.15, amb l'espina Vmtr
 p, prefémur P.15, amb les espines Vap.
 VmP i VpP
 a, apèndixs de l'esternit genital
 v, valves anals
 n, poros coxals

Fig. 4. Tergits de la meitat posterior del cos, cara dorsal.

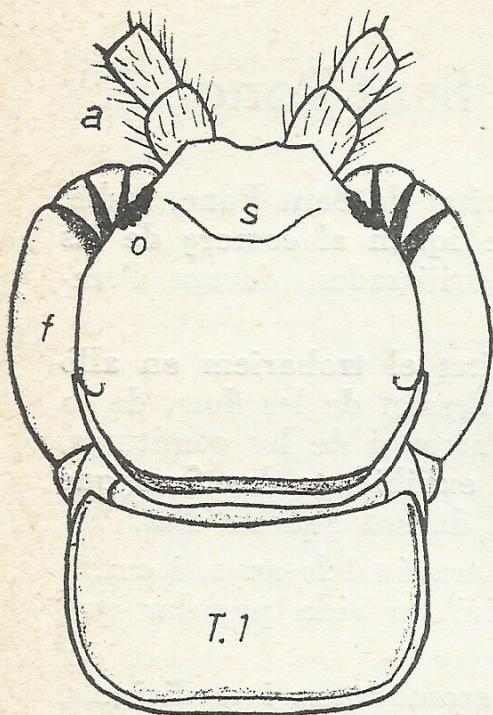

Fig.1

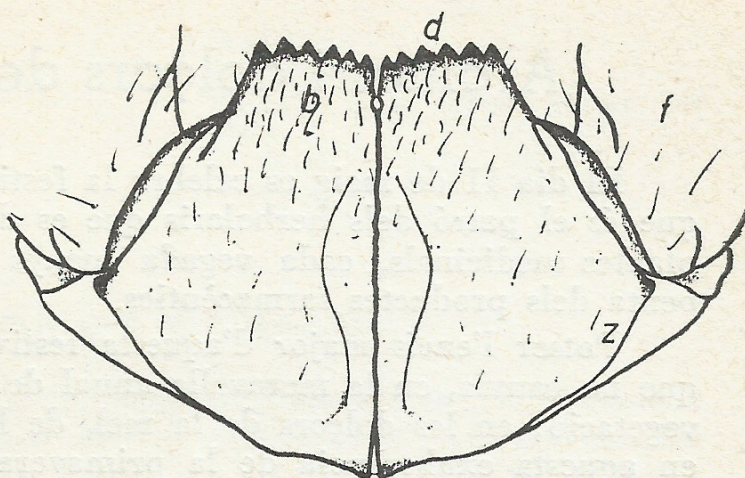

Fig.2

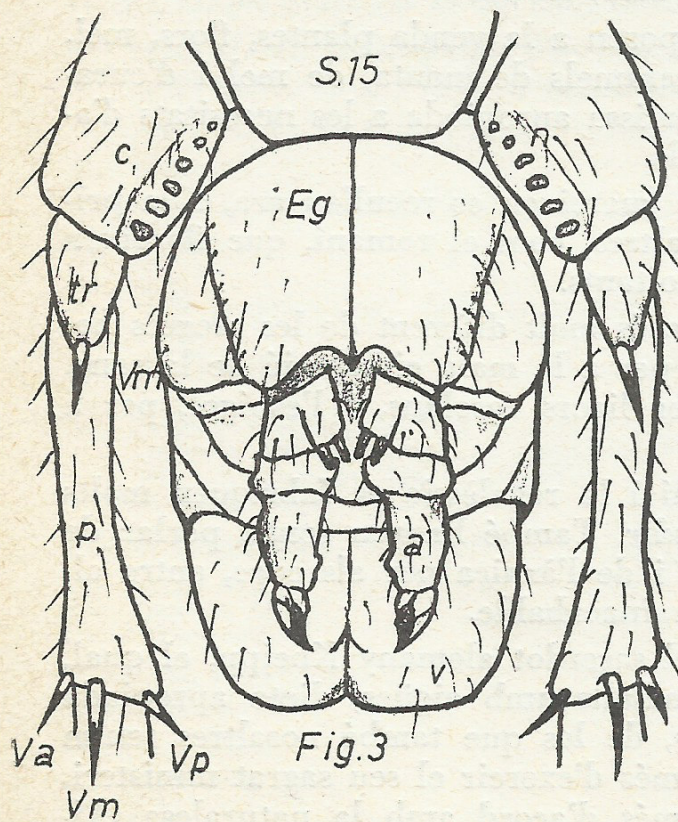

Fig.3

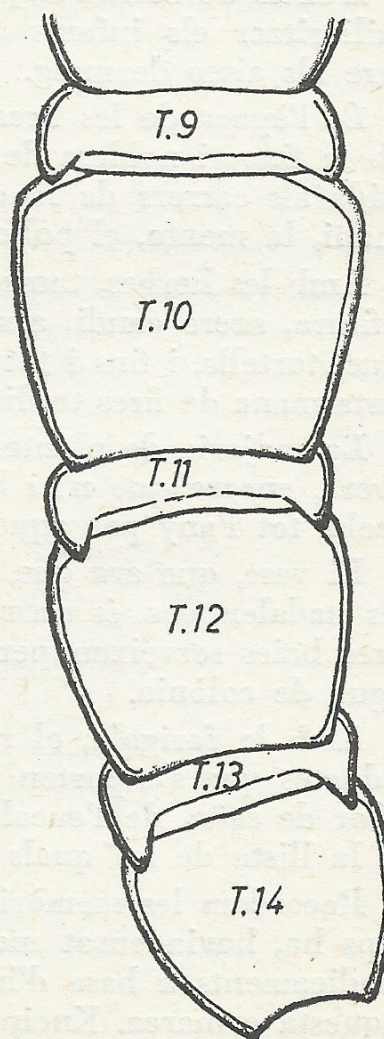

Fig.4

Aromes i dolçors de Sant Ponç

El dia 11 de maig es celebra la festivitat de Sant Ponç, bisbe, que és el patró dels herbolaris que es dediquen al comerç de les plantes medicinals, cada vegada menys utilitzades, davant l'empenta dels productes farmacèutics.

Potser l'encís major d'aquesta festivitat el trobaríem en allò que no canvia, en la meravella anual de l'esclat de les flors, de la vegetació; en les dolçors de la mel, de l'arrop i de les confitures, en aquesta exuberància de la primavera exhibida a les fires que es celebren encara en algunes poblacions, durant aquests dies.

L'encís de Sant Ponç es manté viu a través dels anys, i convé familiaritzar els infants en aquest prodigi de vida popular que s'obre als aires de maig.

És l'època de les fires de les herbes aromàtiques i medicinals, amb la finor i noblesa de la presència silvestre a les ciutats per la sortida als carrers de la camamilla, la marialluïsa, la farigola, el romaní, la menta, el poliol, la tilla, els tes...

Amb les herbes, també es posen a la venda plantes, flors, mel, confitura, sucre candi, arrope, caramels de menta, de mel i d'eucaliptus, tortells, i fins i tot la terrissa apropiada a les necessitats d'aquesta mena de fires tradicionals.

La majoria de plantes que guareixen es recullen ara, a la primavera, encara que n'hi ha d'altres, com el romaní, que floreixen gairebé tot l'any per aquests voltants.

El vosc, que ara que és sec és molt diferent de les alegres boletes nadalenques, és un remei per a la mala circulació de la sang. Altres baies serveixen per a fer licors casolans, i l'espígol, per a l'aigua de colònia.

Amb la farigola, el romaní i la regalèssia es fabriquen molts productes que s'exporten a desdir. També haureu sentit parlar de la flor de saüc, de l'eucaliptus i de l'arnica per als cops, entre altres la llista de les quals seria inacabable.

Recordem les memòries del sacerdot alemany Kneipp, el qual, temps ha, havia curat molts malalts amb aigües, dieta apropiada i medicaments a base d'herbes, de les que també nosaltres tenim a aquesta comarca. Kneipp, a més d'exercir el seu sagrat ministeri, predicà que s'havia de viure més d'acord amb la naturalesa. Al-

gues de les seves teories, actualitzades pel progrés mèdic, formen un nou concepte de la medicina.

Els avanços materials ens han portat també una mena de malalties anomenades de la «civilització», degudes principalment al sedentarisme, que poc a poc s'imposa amb el treball d'oficina, l'automòbil i el televisor. Altres, són ocasionades per l'enorme tràfec de la vida moderna, amb els seus múltiples treballs i obligacions que ens imposa.

Les plantes, que varen ésser els primers remeis que va utilitzar l'home, poden continuar mereixent la nostra confiança, ben aplicades d'acord amb una vida més prop de la naturalesa.

Ramon CABEZA i SABATER

(Resumit i traduït de «*Tarrasa Información*»).

Necrològica

Valentí Esteve i Planell

El passat dia 16 d'abril, morí víctima d'un accident automobilístic, el nostre consoci en Valentí Esteve, de 17 anys, que no obstant i la seva juvenesa, havia ostentat el càrrec de Vice-President, en la Junta de la Secció d'Investigacions Subterrànies durant el Curs del 1972, amb molt bon encert.

Les seves dots de bon escalador i espeleòleg eren molt apreciades en aquesta casa i encara més la seva bonesa de cor, dinamisme i alegria que ens sabia contagiar a tots.

La seva sobtada pèrdua ens ha entristit qui-sap-lo i ens costarà molt d'acostumar-nos a la seva absència.

Descansi en pau el bon amic. Als seus pares i familiars la nostra més adolorida condolença.

Biblioteca*Relació de llibres entrats:**Per adquisició:*

- Guides du Club Alpin Suisse. Alps Valaisannes:
Volum I: «Du Col Ferret au Col Collon».
Volum II: «Du Col Collon au Theodulpass».
Volum III: «Du Theodulpass au Monte Moro».
Volum IV: «Du Strahlorn au Simplon».
edicions del «Club Alpin Suisse» 1970.
- Roques, parets i agulles de Montserrat.
1. Regió d'Agulles: Guia d'escalades, per Josep M.ª Rodés i Ferran Labraña. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. 1973.
- Documental en color "Alpinismo" per Gido Oddo.
Editorial Teide, S. A., Barcelona, 1973.
- Grandesa i Antiguitats de Terrassa, per Joan Arnella; bibliografia, comentaris i revisió per Salvador Cardús.
Fundació Soler i Palet. Terrassa, 1973.
- Llibre d'Eivissa, per Marià Villangómez.
Biblioteca Selecta. Barcelona.
- Comunicacions del III Simposium d'Espeleologia. Mataró 1973.
Publicat per l'Escola Catalana d'Espeleologia i l'Agrupació Científico-Excursionista. En aquest volum hi vénen ressenyats els treballs presentats en aquest simposium celebrat aquest any a Mataró, dedicat a la morfologia i karstrologia de les cavitats.
- Comunicaciones del I Congreso Nacional de Espeleología. Barcelona 1972. Publicat per l'Excm. Ajuntament de Barcelona. Resum de les comunicacions presentades al Congrés celebrat a Barcelona, al desembre de 1970.
- Revista «RECERCA». Editada pel Grup GAEC, de Manlleu.
- Hombres, cavernas y abismos, per G.M. Ghidini.

Per donatiu:

- Petites cròniques de la BV. 1203, per Josep Massagué. Arts Gràfiques Marcet, Terrassa, 1973. Donatiu dedicat per l'autor.
 - Història breu de Terrassa, per Josep M.ª Domènech i Fargas. Dos exemplars: edició catalana i castellana. Editat per la Fundació Soler i Palet i Patrocinat per la Caixa d'Estalvis de Terrassa. Impremta Joan Morral. Terrassa, desembre de 1972. Donatiu dedicat per l'autor.
 - Rutes amagades de Mallorca: onze números d'aquesta revista il·lustrada, núms. 49 al 59, anys 1971-72. Donatiu d'un soci.
- Moltes gràcies als generosos donants.

Col·lecció de «Goigs» de Catalunya:

S'ha portat a terme la classificació i enquadernació en tres grossos volums, de la valuosa col·lecció de «Goigs» existents a la nostra biblioteca, cedits per benefactors consocis nostres en el transcurs dels anys 1920 fins als actuals. Aquesta col·lecció està a disposició de tots els socis, estudiosos i interessats per aquests temes.

COMENTARIS:

—Hombres cavernas y abismos, per G.M. Ghidini: L'espeleologia no és l'alpinisme al revés. Ghidini ens ho demostra en aquest interessant llibre i ens informa de l'abundosa fauna de les caverne, dels perills que ens esperen a cada esquerra o en els pous mai trepitjats d'aquest provocatiu món desconegut.

Gian Maria Ghidini és un dels espeleòlegs més representatius de l'actual espeleologia italiana. Llicenciat en ciències naturals, química i geografia. És professor de Zoologia, actualment, de la Universitat de Milà. En aquest volum, ens explica d'una manera molt planera i entenedora, el què és l'espeleologia.

—Petites cròniques de la BV. 1203, per Josep Massagué: El culte periodista terrassenc i bon amic, en Josep Massagué, ha tingut el bon encert de recopilar en un petit fascicle el conjunt dels seus articles, publicats en el periòdic local "Tarrasa Información", sobre aquest tema de la carretera d'Ullastrell. Curioses i ben documentades dades per enriquir la història dels contactes entre la vila d'Ullastrell i la nostra ciutat. Des del naixement de la carretera, a

finals del segle passat; la tartana; el Ford T, "l'auto d'Ustrell"; successos; camí a Montserrat; el telèfon; l'electricitat; ruta de curses ciclistes; l'adéu als carros de pagès i la referència al beat Pere de Luxemburg; són altres tants aspectes que conta el Sr. Massagué en el seu llibre que, a més ve embellit amb sis fotografies i un dibuix a la ploma d'en Mateu Avellaneda. La nostra més efusiva felicitació al seu autor, per aquest magnífic treball.

—Història breu de Terrassa, per Josep M.ª Domènech i Fargas: La nostra biblioteca s'ha vist enriquida amb aquest llibre del nostre consoci en Josep M.ª Domènech. Felicitem ben cordialment al nostre amic, pel seu treball i intentarem comentar molt breument, el que ens ha semblat el volum, a nosaltres, perquè serveixi d'orientació als nostres associats: En obrir el llibre, llegim: «Dedicada als infants». I en Francesc Torrella, prologuista de l'obra, diu: «Per quan siguem grans». I encara ens fa més il·lusió quan llegim del mateix Dr. Torella i Niubó: «que a través de l'amena lectura del llibre —els infants— aprenguin a conèixer i a estimar la ciutat on nasqueren o viuen, i on possiblement crearan una llar i hi vincularan tots els esforços i totes les activitats».

«Una vegada...». Així comença, ben planerament aquesta història de Terrassa i tanmateix, ens ha semblat un conte, perquè l'hem anada llegint sense adonar-nos-en.

No sé perquè, però ens han vingut a la memòria altres llibres d'història, com els de Soldevila, Vicens o Bagué, d'aquells que havia publicat l'Associació Protectora, de tan grat record, que ens ensenyaren tantes coses i donaven tant goig de llegir.

Critiques ben remarcables ha tingut l'obra que comentem i nosaltres sols hem estat capaços de dir-ne el que precedeix. Repetir ara tots els temes de l'índex, dels quals tracta el llibre i que és completíssim, fóra ben pesat. Però sí que cal remarcar la pinya que s'ha format a l'entorn de l'obra d'en Domènech: Ajuntament de la Ciutat, Patronat de la Fundació Soler i Palet, Caixa d'Estalvis de Terrassa, Jeroni Font i Casals (dibuixos), Fotos Francino (fotografies), Arts Gràfiques J. Morral, etc., i molts d'altres i sobretot la dedicació, la competència i la meticulositat del seu autor.

Això vol dir, que tampoc som tan eixorcs com crèiem, ja que quan una empresa pel bé comú de la ciutat es posa en peu, responen els més diversos elements per fer-la viable i queden arraconades les tan bescantades individualitat i practicisme dels terrassencs.

Crònica

ACTES I CONFERÈNCIES:

— 26 de març: En el nostre saló d'actes, el famós pireneista francès Sr. Louis Audoubert, presentà les seves pel·lícules: "Aresta de Peuterey" i «Expedició a l'Indu-Kush». La presència del brau escalador, concentrà en la nostra sala una nodrida assistència dels nostres associats i simpatitzants, que seguiren pas a pas les incidències narrades en els films dels reputat muntanyenc. En acabar l'acte, el públic acomiadà al conferenciant molt efusivament.

— 5 d'abril: En Josep Manuel Victòria i López presentà en el nostre saló d'actes, la conferència titulada: «La topografia subterrània i la seva relació amb la geomorfologia i l'espeleogènesi». Aquesta dissertació serví alhora de clausura del II Curset de Topografia Subterrània, que ha organitzat la nostra Secció d'Investigacions Subterrànies. El Sr. Victòria, prestigiós espeleòleg, especialitzat en geologia, ens explicà detalladament la geomorfologia i maneres de com es presenten les cavitats. La facilitat de paraula del conferenciant, la seva peculiar manera de presentar a l'auditori els temes tractats i la magnífica col·lecció de diapositives, que oferí, feren una perfecta i profitosa vetllada.

— 6 d'abril: «Una expedició al Gangja-la (Nepal)» conferència a càrrec del Sr. Carles Balaguer, del C.E. de Catalunya i del C.E. de Gràcia, il·lustrada amb diapositives fotogràfiques. La nombrosa concurrència assistent a l'acte, seguí amb plaer les detallades explicacions d'aquesta expedició a les muntanyes del Nepal, que és una de les sortides a les més altes muntanyes a què han arribat les expedicions espanyoles. Els costums i les formes de vida dels pobladors de les diferents zones visitades i les diverses vicissituds viscudes en el transcurs del viatge, foren àmpliament comentades junt amb les diapositives.

Prèviament havien estat exposades en el nostre saló, una col·lecció de 40 fotografies de gran tamany (40x50) sobre el mateix tema, que es poderen visitar fins el dia 15 del mateix mes.

— 27 d'abril: El nostre consoci en Jaume Fabrès, infatigable viatger, ens oferí la primícia d'aquest seu periple per terres orientals. La seva conferència que anava acompanyada amb diapositives fotogràfiques en color de 6 x 6, ens traslladà amb ell, a les illes

Seychelles i Comores, les illes dels perfums i les espècies i el Mar de la Xina, Java, Bali (on veiérem les festes del temple) Filipines i finalment Hong Kong.

Com es costum en ell, la gran qualitat de les fotografies, ens embriagaren de llum i color i la seva fàcil narrativa, ens proporcionaren una vetllada plenament aconseguida.

— 4 de maig: «L'esdevenidor Econòmic de Catalunya» fou el títol de la conferència que el Dr. Ramon Trias Fargas, catedràtic d'Hisenda Pública de la Universitat de Barcelona, oferí a la nostra més aviat minsa concurrència, tot i que el tema era prou suggeridor i és prometia molt interessant. La documentada dissertació del Dr. Trias per la seva extensió, és de difícil recensió, senyalarem no obstant els principals punts tractats: economies regionals, relacions econòmiques de Catalunya amb Espanya i amb l'estranger, problemes de la immigració i la seva absorció, llocs de treball, l'estalvi, la força del treball, tècnica fiscal futura, els contactes i negociacions amb el Mercat Comú, les inversions de l'estalvi i les grans i les petites empreses. Tancà l'acte un animat col·loqui seguit amb evident interès, com així mateix tota la conferència.

— 11 de maig: Al saló d'actes de la Caixa d'Estalvis de la nostra ciutat el Dr. Joan Schobinger, catedràtic de la Universitat de Cuyo (Mendoza, Argentina) dissertà sobre el tema de la civilització inca, sota el títol: «Arqueologia inca de la alta cordillera de los Andes». Presentà el conferenciant el Dr. Eduard Ripoll i Pirelló, director de l'Institut de Prehistòria i Arqueologia de la Diputació Provincial de Barcelona. Remarquem que el tema fou tractat pel Dr. Schobinger amb amena conversa i comentant la projecció de diapositives en color, totes molt interessants. El públic assistent acomiadà efusivament al Dr. Schobinger. Aquest acte organitzat per l'Obra Cultural de la Caixa d'Estalvis, amb la col·laboració de la nostra entitat, és el primer dels programats d'aquesta modalitat i que creiem i desitgem puguin tenir un bon èxit de públic. Agraïm des d'ací l'atenció de la Caixa d'Estalvis envers la nostra casa i els nostres associats.

— 15 de maig: De nou a la Caixa d'Estalvis, es celebrà una conferència a càrrec del Sr. Manuel Riera i Brunet, col·laborador de la revista «Derecho y Economía del Transporte», sobre el tema: «Los ferrocarriles Nacionales Franceses». Reportatge de pel·lícules sobre tècniques i desenvolupament dels ferrocarrils veïns. Aquest

acte també fou organitzat per l'Obra Cultural de la Caixa d'Estalvis i amb la col·laboració de la nostra entitat.

— 18 de maig: Ascensió a l'Aconcagua cara Sud, conferència acompanyada de diapositives fotogràfiques a càrrec de diversos components de l'expedició valenciana que amb justesa de mitjans econòmics va portar a terme el viatge. Les diapositives van mostrar les diverses etapes més importants. Els excursionistes valencians no tenen tanta facilitat per l'entrenament i amb poca tradició muntanyenca com a la nostra zona i per aquest motiu, resultà la seva gesta, molt més meritòria.

— 25 de maig: «Missió Tinduf: una expedició al Sahara Occidental», conferència il·lustrada amb diapositives a càrrec del Dr. Joaquim Monturiol. Estudi de les condicions climàtiques, la fauna i la flora del desert, amb els seus enormes contrastos; foren els principals temes exposats pel Dr. Monturiol i que per l'alta qualitat de les fotografies, complagueren al públic assistent.

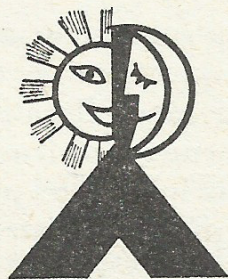
— 8 de juny: En el transcurs del Sopar dels Esquiadors, celebrat a l'Hostal del Fum, es projectà la pel·lícula «Campionats del Vallès a la Tuca» i es procedí també al repartiment de premis als guanyadors dels Campionats d'esquí del Vallès i Campionat Local.

— 14 de juny: A l'auditori de la Caixa d'Estalvis, organitzat per l'Obra Cultural d'aquella entitat i amb la nostra col·laboració, el Dr. Francesc Torrella i Niubó, pronuncià una conferència, acompanyada de diapositives fotogràfiques en color, titulada: Estambul, Beirut, Damasc (visita actual a tres portes del turbulent Orient mig). Glossà el Dr. Torrella la situació privilegiada de les tres ciutats, per la seva condició geogràfica que dominen l'entrada al mar Negre i la Mediterrània oriental. Turbulència de la guerra actual. Possibilitats de subsistència dels diferents pobles àrabs enfrontats a l'estat d'Israel. El nombrós públic assistent premià amb mostres d'afecte la brillant dissertació del Dr. Torrella.

— 15 de juny: Sessió de cinema amateur a càrrec dels Srs. Jordi Tomàs i Francesc Estrada. De la col·laboració dels Srs. Tomàs i Estrada, n'han nascut importants pel·lícules de dibuixos animats, que han obtingut premis ben remarcables. Mereix especial menció el film, sobre el tema de diversos aspectes del comportament, de cert turisme a la Costa Brava. Una vetllada extraordinària de cinema, presentat pels seus propis autors i als quals el públic assistent prodigà ben efusivament la seva complaença.

ALTRES NOTÍCIES

El passat 7 d'abril, es proclamaren els guanyadors «ESPORTIU 72»; premi que com en anys precedents havien instituït: Fotos Francino, Ràdio Terrassa i el periòdic local «Tarrasa Información». Per la nostra entitat resultaren guanyadors: n'Alfred Martínez i Feliu, amb el trofeu «Esportiu 72» i en Narcís Serrat i en Domènec Prat, amb medalles de plata i bronze, respectivament. La nostra cordial felicitació als premiats.

XI CAMPAMENT INFANTIL DE CATALUNYA

Els dies 19 i 20 de maig proppassat es celebrà aquest Campament a EL GUITART, que organitzà la nostra Secció Infantil. Detallem a continuació els guanyadors dels concursos i notes estadístiques.

FOC DE CAMP

Primer Premi: Secció Excursionista Foment Martinenc. 10 Medalles.
Segon Premi: Centre Excursionista Sant Martí. 7 Medalles.
Tercer Premi: Centre Excursionista Sant Francesc. 1 Medalla.

CONCURS DE PINTURA RAPIDA

Categoria de 6 a 8 anys:

Primer Premi: C. Carreras. C.E.T.
Segon Premi: Marc Rovira. C.E.T.
Tercer Premi: Jordi Julià. Sagrada Família, Terrassa.

Categoria de 9 a 11 anys:

Primer Premi: Núria Anglada. C.E.T.
Segon Premi: Angels Monrós. Sagrada Família, Terrassa.
Tercer Premi: Teresa Pintado. C.E.T.

Categoria de 12 a 14 anys:

Primer Premi: Joan Granizo. C.E. Aliga.
Segon Premi: Rosa Prat Segalés. C.E.T.
Tercer Premi: Joan Talló. C.E.T.

GYMKHANA

Categoria de 6 a 8 anys:

Primer Premi: Alfons Batalla Martí. C.E.T.
Segon Premi: Marcos Vallès Galan. C.E. Castellar.
Tercer Premi: Cristina Febrero. C.E. Aliga.

Categoria de 9 a 11 anys:

Primer Premi: Arianna Pagès Tomàs. C.E.T.
Segon Premi: Robert Vinyós. C.E. Sant Martí.
Tercer Premi: M.^a del Mar Verdaguer Felip. C.E.T.

Categoria de 12 a 14 anys:

Primer Premi: Domènec Abil Esteban. Club Ciclista Poble Nou.
Segon Premi: Eduard Valero Ruiz. C.E.T.

PREMI A L'ENTITAT QUE HA PRESENTAT MES PARTICIPANTS:

L'Aliga de les Corts. (Barcelona).

PREMI A LA TENDA MÉS BEN PARADA:

Tenda, del Foment Excursionista de Barcelona.

**PREMI A L'ENTITAT
ELS PARTICIPANTS DE LA QUAL
S'HAN COMPORTAT MILLOR:**

S.E.A.C. Castellar.

DETALLS ESTADÍSTICS

14 ENTITATS PARTICIPANTS

77 TENDES INSTAL·LADES

72 MONITORS

288 ACAMPADORS

Repartits de la següent manera, per edats:

de 6 a 8 anys	73
de 9 a 11 anys	138
de 12 a 14 anys	77

288**XLII DIADA DE GERMANOR**

Com en anys anteriors, fervents continuadors de les tradicions del Centre, tot i que aquest any el programa d'actes diversos de l'entitat era molt recarregat (entre ells el CAMPAMENT INFANTIL DE CATALUNYA que feia tot just catorze dies que havíem celebrat a EL GUITART) no ens privà d'organitzar pels proppassats 2 i 3 de juny i als paratges de CAN ROBERT, la Diada de Germanor. I no ens veiérem defraudats. Foren molts els nostres socis i simpatitzants que hi assistiren.

El Convit d'enguany, era certament evocador, si tenim present que avui es procura sintetitzar al màxim les idees, en benefici d'una major claredat i concisió, talment com en un anunci televisiu:

«DIADA: Acampada, Foc de Campament, Jocs, Sardanes».

«DIADA: Sol, Pluja, Vent, Paisatge, Esplai».

«DIADA: Companyerisme, Amistat, Tradició, (Picnic) Esbarjo, Germanor».

«ANANT-HI, TOTS GAUDIREM D'ALGUNA D'AQUESTES COSES».

Els guanyadors dels concursos foren els següents:

FOC DE CAMP

- 1er. Elies Utzet.
- 2on. German Soriguera - Toni Amorós -
Joaquim Peiró - Jordi-Joan Aliexen-
dri - Norbert Castañé - Enric Piñol.
- 3er. Alfons Batalla.

CURSA PEDRESTRE

- 1er. Narcís Serrat
- 2on. Joaquim Moix
- 3er. Miquel Segura

**CONCURS INFANTIL
PINTURA RÀPIDA**

De 4 a 7 anys:

- 1er. Oriol Puig
- 2on. Toni Alavedra
- 3er. Carles Morera

De 8 a 10 anys:

- 1er. Montserrat Pintado
- 2on. Lourdes Puig
- 3er. Susi Ferrer

D'11 a 14 anys:

- 1er. Joan Farrés
- 2on. Lluís Puig
- 3er. Miquel Carreras

PETANCA

- 1er. grup: Enric Millera
Marc Roura
- 2on. grup Manuel Campos
Josep M.ª Serrano

JOC D'ORIENTACIÓ

Josep Roig Alvarez

GYMKHANA

1er. Ferran Garcia
2on. Joan Segura
3er. Jaume Centelles

CURSA DE SACS

Fins a 8 anys: Judith Criach
Fins a 10 anys: Jordi Amat
Fins a 14 anys: Carles Mussons

LLUITA A LA CORDA**HOMES:**

Joan Segura - Ramon Pineda - Jaume
Centelles - Josep Verderi - Enric Prat.

DONES:

Marta Mies - Montserrat Rodríguez -
Montse Utzet - Mariona Raich - Anna
Segura

PREMI A LA TENDA MES BEN PARADA

CAMPING: Heremies Busqué
MUNTANYA: Turull - Vancells

CONCURS DE RAMS I FLORS BOSCANES

VARIAT: Srta. Mercè Pàmies
ARTÍSTIC: Srta. Maria Vives

TENDES INSTAL·LADES: 41

Participants en els jocs: 243

XII Marxa Excursionista de Regularitat "Trofeu Manuel Closa"

La celebració d'aquesta nostra anyal prova de regularitat, va efectuar-se el dia 31 de maig. Estava programada pel dia 6 de maig però hagué d'ajornar-se a causa del mal temps.

El seu recorregut es desentrotllà seguint el següent itinerari: Sortida de la Caseta dels Peons del Coll d'Estenalles en direcció al Montcau, i pel Coll dels Cortins, Roques de la Coca, Casa de la Vall de Mura i pel camí de Les Refardes a enllaçar en direcció a Can Soler amb la Carena dels Emprius, fins al seu punt màxim. Prosseguia cap al Collet de la Font del Llor i a mig aire del Montcau i per dessota la Cova Simanya, a Coll d'Eres, i per la carena del Pagès fins a trobar la Carena del Roure d'En Palau, seguia per la Bassa de La Calçada fins a l'arribada a prop de La Mata.

Iniciaren la prova 42 equips, i se'n classificaren 39, segons el següent ordre:

- 1er. Jordi Peiró - Frederic Garriga
- 2on. Francesc Soler - Montserrat Soler
- 3er. Josep Roig - Daniel Criach
- 4art. Antoni Rocabert - Ricard Abanades
- 5è. Joan Anglés - Joan J. Carrasco
- 6è. Núria Ubach - Jaume Comas
- 7è. Josep Marquès - Jordi Grau
- 8è. Josep Millan - Josep M.ª Rodríguez
- 9è. Josep Prunés - Montserrat Grau
- 10 Amadeu Pagès - Josep Puig
- 11 Favià Flores - Josep Gasol
- 12 Domènec Prat - Isabel Fonte
- 13 Jaume Prunés - Núria Freixa
- 14 Joan Grau - Mariona Raich
- 15 Magda Macià - Joan Boada
- 16 Jordi Pagès - Esteve Comas
- 17 Ramon Comorera - Pepita Gall

37 Marxa Excursionista de Regularitat de Catalunya

Organitzada per les diverses entitats excursionistes de la ciutat de Reus, va efectuar-se el dia 13 de maig la 37.ª Marxa de Regularitat de Catalunya. La sortida era prop del poble de La Mussara i el seu recorregut es desenvolupava pel que podríem anomenar muntanyes de Prades, seguint un estudiadíssim i treballat itinerari entre boscos i engorjats del riu Siurana. Passava per l'encimbellat caseriu abandonat de Gallicant i finalitzava prop de «Els Castillejos».

La classificació del nostres participants fou la següent:

8è.	Domènec Prat - Isabel Fonte
9è.	Antoni Rocabert - Ricard Abanades
34	Mateu Fusalba - Anna Fitó
105	Frederic Garriga - Maties Masip
127	Jaume Prunés - Núria Freixa
166	Enric Prat - Mercè Pons
194	Joan Anglés - Joan J. Carrasco
196	Joan Ocaña - Josep Guàrdia
223	Joan M. ^a Mas - Jaume Granero

En la classificació per entitats, de 34 classificades, la nostra obtingué el 4art. lloc.

Secció d'Alta Muntanya

FESTA DE SANT BERNAT DE MENTHON:

Com és costum, s'han celebrat diversos actes en honor del nostre Patró:

— 15 de juny a les vuit del vespre i a la Parròquia de la Sagrada Família de la nostra ciutat, es celebrà una missa.

— 16 i 17 de juny: el dissabte es muntà el Campament a les feixes de La Mola, de Sant Llorenç del Munt. El diumenge a les deu del matí, Santa missa a l'església del cenobi, cant dels Goigs, processó i benedicció dels estris de muntanya. A les dotze, escalada colectiva a la Cova del Drac. A les tres de la tarda, dinar de germanor a Can Pobla.

En escaure's aquest any el cinquantenari de la proclamació del Sant i per celebrar aquesta efemèrides, s'han reeditat els Goigs en honor del Sant i així mateix s'ha publicat un opuscle commemoratiu, com a Separata d'aquest Butlletí, titulat: SANT BERNAT DE MENTHON, PATRÓ DELS MUNTANYENCs, amb treballs, de n'Agustí Fabra i Bofill (+) i en Manuel Planchat i Villacampa, il·lustrat amb fotografies.

Secció d'Investigacions Subterrànies (S. I. S.)**II CURSET DE TOPOGRAFIA SUBTERRÀNIA**

Durant el mes de març i principis d'abril, la Secció organitzà el II Curset de Topografia Subterrània. L'única classe de topografia que s'havia donat en el passat XI Curset d'iniciació, era insuficient i per això calia organitzar-ne un dedicat exclusivament a aquesta important faceta espeleològica, per tal de que tots els interessats poguessin posseir uns coneixements ben amplis sobre el què és la topografia subterrània i la manera més correcta de posar-la en pràctica.

El programa fou el següent:

Dia 8 de març: Presentació. Material, corbes de nivell. Idees generals sobre trigonometria. Medició. Desnivells. Orientació de Cavitats. A càrrec de Salvador Vives.

Dia 11 de març: Sortida pràctica a l'avenc de les Piques. Ús del material. Distàncies reals i reduïdes.

Dia 15 de març: Classe teòrica: Escales; Procediments per fer una topografia. Per Joan Pallisé.

Dia 25 de març: Sortida pràctica a la Cova Simanya.

Dia 29 de març: Classe teòrica: Planimetria, altimetria. Signes i requisits d'una topografia. Formats. Acabat definitiu. Per Joan Pallisé.

Dia 1 d'abril: Sortida pràctica a l'avenc de la Falconera.

Dia 5 d'abril: «La topografia Subterrània i la seva relació amb la geomorfologia i l'espeleogènesi». Per Josep Manuel Victòria i López.

Conferència amb projecció de diapositives. Al final, lliurament de diplomes i clausura del Curset.

Els cursetistes que realitzaren amb aprofitament aquest curset foren els següents:

Manolita Ariza Molina, Paulina Ballbè i Carles, Jaume Centelles i Jover, Lourdes Clotet i Clotet, Josep Germain i Otzet, Joan Segura i Sànchez, Joan Vilaseca i Corbera, Manuel Vives i Noguera.

SEMINARI DE BIOESPELEOLOGIA

Sota la direcció dels Srs. Antoni Serra, director del laboratori bioespeleològic de la Secció, i Eduard Vives Noguera, s'organitzaren aquests seminaris amb l'únic intent de que tots els interessats

a aquesta importantíssima branca de l'espeleologia poguessin posseir des d'un principi uns sòlids coneixements bàsics sobre tot el relacionat amb l'estudi de la fauna subterrània.

El seminari es dividí en diverses classes teòriques i pràctiques. Els principals temes que es tractaren els podem resumir de la següent manera:

Dia 11 de maig: El domini subterrani. Els animals cavernícoles.

Dia 18 de maig: Mitjans i mètodes de la Bioespeleologia.

25 de maig: Sistemàtica de la fauna cavernícola.

Dia 1 de juny: Ecologia, Fisiologia i evolució dels cavernícoles.

Les pràctiques es realitzaren, en grups reduïts de dues a tres persones, al mateix laboratori de la Secció. Van consistir en la preparació de diversos insectes i classificar-los.

A l'acte de clausura es projectà la pel·lícula «La faune cavernicole», que està realitzada al Laboratori subterrani de Moulis (Ariège), França.

Els membres que realitzaren aquests seminaris foren els següents:

Cristina Ballbè, Paulina Ballbè, Joan Boixader, Jordi Cadevall, Jaume Centelles, Josep Ferrer, Josep Germain, Àngel Ojeda, Jesús Pérez, Àngel Pérez, Josep A. Ribas, Ramon Rius, Manuel Vives i Salvador Vives.

SETMANA SANTA 1973: EXPLORACIÓ AL GRALLER GRAN DEL CORRALOT

Una de les principals cavitats que tenim a Catalunya és sense dubtar-ho el Graller Gran del Corralot, enclavat a les plataformes d'erosió, quasi al cim màxim de la Serra del Montsec d'Ares (Lleida). La Secció d'Investigacions Subterrànies, desitjosa d'explorar dita cavitat decidí anar-hi per Setmana Santa.

Així doncs, el dijous Sant es partí de Terrassa, direcció a Sel·lès, lloc on es faria la primera acampada. Al dia següent, s'arribà a Moró, seguint el camí forestal que de la Guàrdia de Tremp porta a Sant Esteve de la Sarga, seguint la part nord del Montsec. A prop de Moró es deixaren els vehicles i aquí començà la part dura de l'excursió. L'intens sol, acompanyat de la forta calor, les carregadíssimes motxilles i la contínua pujada foren els principals

protagonistes. Un cop arribats a la font de la Veça, únic lloc on hi ha aigua, per cert fresca i bona, i vorejat d'arbres, es decidí fer-hi la segona acampada. L'endemà, de bon matí es tornà a reprendre la marxa cap el Graller. S'arribà a la boca el migdia del dissabte. El fred llavors era intens. En havent dinat, vam resseguir part de la cresta més alta del Montsec. La vista és fabulosa. Als nostres peus es domina la vall d'Ager i al fons el pantà de Camarassa. Després vam anar a veure els «corralots», molt a prop del Graller, i que són dues grans dolines on aprofiten els pastors per guardar-hi els ramats. A mitja tarda començarem a preparar-nos per davallar a la cavitat. S'entrà per la boca inferior, que dóna al capdamunt de la sala, a 40 m. de fondària. Aquesta sala, que és la de majors proporcions de Catalunya, té una planta de 130 m. de llargada per 40 m. d'ample i el lloc de màxima alçada és de 80 metres. D'aquesta grandiosa sala en surten quatre vies distintes. La S.I.S. n'explorà tres. La més profunda de totes arriba als 165 metres que és la fondària màxima de la cavitat. El temps que la S.I.S. va permanèixer a dins la cavitat va ésser de 12 hores. Es recolliren mostres de fauna cavernícola i es realitzaren gran quantitat de diapositives i fotografies. La tornada es realitzà pel mateix camí de l'anada.

En resum: una excursió que tots els sacrificis que comporta, trasllat i exploració, tenen la seva compensació, en trobar-nos immersos en aquesta magnífica cavitat.

ALTRES NOTÍCIES

— El passat dia 11 d'abril, la Secció celebrà una assemblea general. El principal motiu de la qual va ésser la lectura i aprovació del reglament interior de la S.I.S. que ha estat renovat. Entre els assistents es discutiren varis dels articles i un cop resolt es passà a l'aprovació. Després el Tresorer llegí el moviment econòmic de la Secció i el President parlà sobre les futures activitats que hi ha en perspectiva.

La S.I.S., per tal de tenir al corrent de les seves activitats a tots els socis del Centre, ha creat uns fulls informatius, ciclostilats, que periòdicament informen dels assumptes de la Secció. Aquests fulls vénen a completar els mitjans de relació i informació de la S.I.S., ja que a vegades segons quines notícies no tenen suficient importància com per publicar-les en aquesta circular, o bé cal informar d'una cosa urgent.

—També la Secció ha creat uns adhesius de promulgació de l'espeleologia. Per mitjà d'un concurs entre els membres de la S.I.S. es decidí la frase que hi aniria impresa, i que fou: «LA NATURA NO S'ACABA DAMUNT LA TERRA». El format i el dibuix també han estat realitzats pels membres de la Secció. Aquests adhesius estan a la venda el preu de 10 pessetes.

Excursions realitzades

Solament es relacionen les que es comuniquen a la Vocalia.

— 9 al 23 d'abril: De Tamanrasset (Argèlia) al massís d'Atakor, ascensions al Tezuileg Nord (2.650 m.) i a l'Asekrem (2.800 m.). Escalades a l'Aukenet (2.550 m.) pel N.O., al Sauinane (2.600 m.) cara Sud i Pointe Jean (2.620 m.) per dalles Oest.; per Jaume Fabrès i Amorós i esposa, amb el grup J.L. Bernezat, de Grenoble (C. A. F.).

— 6 al 13 maig: Oberland Bernois amb esquís (Suïssa): Travessa Interlaken, Jungfrauoch, Cabana Concordia, Lotschenlücke, Cabana Finsteraarhorn, Oheraarjoch i Munster (Valais). Amb ascensions al Grunegghorn, Trugberg, Weissnöllén i Galmihorn; per Jaume Fabrès i Amorós, esposa i amics del C.E.C. i del C.A.F.

— 19, 20 i 21 maig: Bagà, Greixa, Penyes Altes de Moixeró, Refugi Sant Jordi, Bullidors de la llet i Bagà; per Salvador Serret i Beltran.

— 10 al 15 de juny: Himalaia de Catxemira: Ascensió al Mount Kolahoi (5.430 m.) per l'aresta est (1.ª espanyola). Temps molt bo. Campaments en el Glacier de Kolahoi a 4.050 i 4.700 m. D'un grup de vuit alpinistes sols coronaren l'ascensió els nostres consocis en Jaume Fabrès i Amorós i la seva esposa na Rosa Villanova de Fabrès, junt amb Claude Jaccoux, de Chamonix, després de 17 hores d'escalada. L'aresta final és molt llarga, amb varis passos (III i IV grau) en exposició bastant aèria i vertiginosa. La cordada retornà a mitjanit al campament d'altura. Organització Club Alpi Francès, Secció «Montagnes de la Terre».

Sortides d'espeleologia per membres del S.I.S.

4 març: Cova Egara (St. Llorenç), per S. Vives, J. Centelles i E. Prat.

Prospeccions a St. Llorenç, per J. Camí.

3-4 març: Cova-avenc dels Óssos i Coves Maleïdes (St. Pere de Ribes), per J. Germain i J. Vilaseca.

4 març: Cova dels Toixons (St. Llorenç), per M. Masana i Boixader.

Avenc del Picarol (Castellsapera), per R. Rius i J. Fustegueres.

11 març: Avenc de Sant Jaume (La Mata), per P. Gutiérrez, N. Satoras i V. Esteva.

1.^a sortida pràctica del curset de topografia subterrània a l'Avenc de les Piques (La Mata), per S. Vives, J. Centelles, J. Pallisé, J. Segura, J. Germain, M. Ariza, L. Clotet, M. Vives, M. Ponç, E. Prat i J. Vilaseca.

Avenc de la Falconera (La Mata), per A. Serra i C. Ballbé.

Prospeccions a Puig Codina, per: R. Rius, R. Badia i J. Fustegueres.

13 març: ~~Cova dels Toixons, Cova del Manel i Cova de les Gaites~~, per: J. Boixader i A. Ojeda.

Cova del Manel (St. Llorenç), per M. Vives i amics.

17-18-19 març: Avenc dels Pouetons (Montserrat), per J. Pérez, M. Pérez, J. Segura, L. Clotet, J. Germain i J. Vilaseca.

Cova de la Tuta de Castellar de N'Hug i Cova de les Fonts del Llobregat, per J. Centelles, S. Vives, J. Verderi, A. Serra i C. Ballbé.

Cova del Cau de la Guilla (Cingles de Bertí), per: E. Vives, M. Vives i amics.

24 març: Avenc del Montcau i Cova de l'Àngel (St. Llorenç), per M. Vives i J. Germain.

25 març: 2.ª sortida pràctica del II curset de topografia subterrània a la Cova Simanya (St. Llorenç), per S. Vives, J. Pallisé, J. Centelles, M. Ariza, L. Clotet, J. Germain, M. Vives, J. Segura i J. Vilaseca.

Avenc de l'Endaló, La Saiola, La Barbotera i els Caus del Guittart (Serra de l'Obac), per E. Vives, J. Verderi, A. Serra, M. Vergés i J. Serrate.

31 març: Avenc de l'Era dels Enrics i Cova de l'Era dels Enrics (Serra de l'Obac), per J. Germain i G. Ribé (G.E.S.).

1 abril: 3.ª sortida pràctica del II curset de topografia subter-

rània a l'avenc de la Falconera (La Mata), per S. Vives, J. Germain, M. Vives, J. Vilaseva, J. Boixader i A. Ojeda.

La Saiola i Avenc de l'Endaló, per: E. Vives, A. Serra, R. Rius, C. Ballbè i J. Fustegueres.

8 abril: Assistència al 3er. Simposium de metodologia espeleològica a Mataró per: S. Vives, J. Pallisé, J. Centelles, P. Ballbè, J. Vilaseca, E. Vives i J. Germain.

Cort fosca de Matarrodona (Serra de l'Obac), per R. Badia i amics.

Avenc del Daví (St. Llorenç), per M. Vives, J. Boixader i A. Ojeda.

Prospeccions a St. Llorenç, per J. Segura.

14 abril: Cova de Manel (St. Llorenç), per A. Ojeda i Boixader.

Cova del Manel (St. Llorenç), per M. Ariza, M.J. Fuentes, L. Clotet i amics.

14-15 abril: Avenc de l'Espluga (Serra de l'Obac), per: J. Germain, J. Vilaseca, J. Fustegueres, R. Rius i J.A. Ribas.

15 abril: Avenc de l'Endaló, La Barbotera i Cova de la Canal del Solitari, per: S. Vives i J. Centelles.

Avenc de Muronell de la Mata i Avenc de la Punta de Sales (La Mata), per J. Boixader i A. Ojeda.

19-20-21-22-23 abril: Campament espeleològic de Setmana Santa a la Serra del Montsec d'Ares (Lleida), per J. Centelles, A. Serra, S. Vives, J. Germain, J. Vilaseva, R. Rius i J. Boixader.

Cova d'Aitzbitarte (Rentería) per L. Clotet.

21 abril: Avenc de les Piques, Avenc de la Falconera i Avenc del Montcau (La Mata) per J. Segura i A. Ojeda.

27-28-29-30 abril, 1-2 maig: Propeccions arqueològiques a la illa de Menorca, per J. A. Ribas i R. Rius.

28-29 abril: Cova-avenc de Vallmajor (Albinyana, Tarragona), per J. Segura, J. Pérez, M. Pérez i J. Germain.

29 abril: Avenc de la Codoleda i Avenc de Can Torres (Sta. Llorenç), per M. Vives, J. Boixader, A. Ojeda i J. Boixeda.

Prospeccions a St. Jaume de Vallhonestà, per J. Centelles, S. Vives, P. Verderi i J. Serrate.

Avenc de Can Castellet (Sentmenat), per E. Vives, A. Serra, C. Ballbè i O. Escolà (E.R.E.).

1 maig: Avenc de la Falconera (La Mata), per: J. Boixader, R. Badia i A. Ojeda.

Avenc del Muronell (St. Llorenç), per: E. Prat, M. Ponç, J. Germain i M. Vives.

Prospeccions a Castellsapera i St. Jaume de Vallhonesta, per: S. Vives i J. Centelles.

Cova del Manel, per J. Segura.

5-6 maig: Cova del Salitre, Avenc del Salitre, Avenc Després, Avenc de la Cova Alta, Avenc de la Perla i Cova de la Pols (Collbató, Montserrat), per: J. Germain, J. Vilaseca i J. Boixader.

6 maig: Prospeccions a St. Pere de Vallhonesta, per J. Vives i J. Verderi.

10 maig: Avenc del Llest (La Mata), per: A. Beltrí i J. Expósito.

13 maig: Avenc del Picarol (Castellsapera), per: E. Vives, A. Serra, M. Vives, R. Rius, J. Vilaseca, J. Boixader i J. Germain.

Cova del Lladre, Forat de les Vendranes, avenc del Tòfol, Avenc de Roquisses i La Saiola (Serra de l'Obac), per: J. Centelles i S. Vives.

17 maig: Coves d'en Carner (St. Llorenç Savall), per E. Vives i J. Germain.

19 maig: Cova Simanya Gran (St. Llorenç), per A. Ojeda i amics.

23 maig: Coves d'en Carner (St. Llorenç Savall), per E. Vives i A. Serra.

26 maig: Avenc del Llest (Serra de l'Obac), per: S. Vives, J. Germain i amics.

27 maig: Avenc del Daví (St. Llorenç), per M. Vives, J. Germain, J. Vives, A. Girona, A. Font i M. Masana.

Avenc de Castellsapera (Serra de l'Obac), per J. Segura, J. Vilaseca i A. Ojeda.

Cova de les Ànimes (St. Llorenç), per J. Germain i M. Vives.

Prospeccions al Saqué (Serra de l'Obac), per: S. Vives i J. Centelles.

Cova de la Vora Fosca (Tavertet), per E. Vives, H. Serra, C. Ballbè i J. Vives.

31 maig: Prospeccions a St. Llorenç Savall, per: J. Germain i J. Vilaseca.

Cova del Manel (St. Llorenç), per: J. Segura i A. Ojeda.

DECORACIÓ

ELLSA, S. A.

Carretera Martorell, 58

Telèfon 298 14 88

**CARLES
ALTIMIRA**

Treballs de Fusteria industrial i per a la Construcció.
Especialitzat en la construcció d'esquís d'encàrrec.
Reparacions i lloguer d'esquís.

Carretera de Montcada, 59 - Telèfon 297 50 76 - T E R R A S S A

CAMISERIA I CONFECCIONS

ORLEY

de VÍDUA PRAT

Carrer de Sant Pere, 29 - TERRASSA - Telèf. 298 55 51

Deportes Alpinos

li ofereixen
el millor assortiment en

TOTA MENA D'ARTICLES
PER ESPORT.

RUTLLA, 31 - TERRASSA - Telèf. 297 40 69

Arimón, 25

SABADELL

FOTOS

francino

Major, 9

Telèfon 297 28 33

TERRASSA